

Plagiat (łac. *plagium* - kradzież) - skopiowanie cudzej pracy/pomysłu (lub jej części) i przedstawienie pod własnym nazwiskiem, np. obrazu, grafiki, fotografii, odkrycia, piosenki, wiersza, wynalazku, pracy magisterskiej, pracy doktorskiej, publikacji naukowej. Trudność w podaniu jednoznacznej i nie budzącej kontrowersji definicji plagiatu wynika ze złożoności tego problemu.

Plagiat nie zawsze stanowi naruszenie praw autorskich lub pokrewnych, ale nawet wtedy jest w obszarze czynności nagannych moralnie. Trudność w definiowaniu plagiatu wynika m.in. z faktu, że cały dorobek intelektualny i artystyczny ludzkości powstaje w wyniku przetwarzania i rozwijania dorobku poprzedników. Zatem informowanie o każdym, nawet najmniejszym zapożyczeniu prowadzi do absurdu. Na dodatek z wielu zapożyczeń nie zdajemy sobie sprawy, a plagiat jest zamierzeniem celowym. Trudno więc mówić o plagiacie niezamierzonym. Plagiatem będzie jedynie nie informowanie o istotnych zapożyczeniach. Być może kłopotliwe i nieostre będzie uznanie istotnych i nieistotnych zapożyczeń.

Plagiat jawny polega na przejęciu całości lub fragmentu cudzego utworu i opatrzenia go własnym nazwiskiem.

Plagiat ukryty występuje wtedy, gdy autor przejmuje fragmenty z cudzego utworu bez podania źródła i pierwotnego autora, a następnie wplata je do własnych wywodów. Odnosi się to nie tylko do dosłownych zapożyczeń (słowo w słowo, kopiowanie), ale również na odwzorowaniu danego utworu przy użyciu innych wyrazów, oddających jednak dokładnie tę sama treść i konstrukcję myślową (rodzaj wywodu).

□

źródło: T. Grzeszak, Zagadnienie plagiatu, Warszawa 2008.; R. Zenderowski, Plagiat. Istota-rodzaje-skutki, Warszawa 2008.

□

